

ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK INBO.A.2008.61.
Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Gemeenschap
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
www.inbo.be

Bouw van 2 windturbines bij SPA in Antwerpen (Zwijndrecht)

Nummer : INBO.A.2008.61.
Datum : 16 – april – 2008
Auteur : Joris Everaert
Vragen naar : Joris Everaert
tel: 02-558.18.27.
e-mail: joris.everaert@inbo.be
Kenmerk aanvraag: 08159/TTI-dde
Datum aanvraag : 2 – april – 2008
Geadresseerde : Electrabel European Generation
Rodestraat 125, 1630 Linkebeek.
t.a.v. mevr. Tina Tijsma

Geachte,

In het compensatieplan Deurganckdok is de Vlakte van Zwijndrecht (op ongeveer 800m ten westen van de dichtstbijzijnde geplande windturbine) opgenomen als tijdelijke compensatie voor verlies aan strand- en koloniebroeders in het Vogelrichtlijngebied op Linkeroever (Agentschap voor Natuur en Bos 2006). De Vlakte van Zwijndrecht zal op termijn verdwijnen maar het is momenteel nog niet duidelijk wanneer. Deze vlakte is voor vogels bijzonder geschikt omdat ze aansluit bij de Schelde en bij het Groot Rietveld (Kallo). Voedsel- en broedgebied liggen naast elkaar en het is deze combinatie die het geheel zo interessant maakt voor de natuur. In dit gebied komen verschillende belangrijke broedvogels voor waaronder Kluut en Blauwborst (=Bijlage-I soorten Vogelrichtlijn) en aandachtsoorten zoals Bergeend, Zomertaling, Kievit, Kleine Plevier, Bontbekplevier, Tureluur, Grutto, Veldleeuwerik en Graspieper (Spanoghe et al. 2008). Er is o.a. ook een slaappleaats van Wulp.

Ten westen van (naast) de Vlakte van Zwijndrecht, ligt het Groot Rietveld van Kallo (ca. 1400m van de dichtstbijzijnde geplande windturbine), een beschermd natuurgebied met voornamelijk water en rietvelden, dat tevens ook bij Europa werd aangemeld als (volwaardig) compensatiegebied voor verlies aan gebieden binnen het Vogelrichtlijngebied op Linkeroever. Ook verder westelijk van het Groot Rietveld zou natuurgebied bijkomen. In het Groot Rietveld komen o.a. Roerdomp, Bruine Kiekendief, Porseleinhoen en Blauwborst tot broeden (=Bijlage-I soorten Vogelrichtlijn) en diverse andere belangrijke aandachtsoorten (Spanoghe et al. 2008). Het gebied is ook van belang voor niet-broedvogels.

Op ongeveer 1800m ten zuidoosten van de geplande windturbine locatie ligt het bekende natuurgebied en Vogelrichtlijngebied Blokkesdijk. Het gebied (met grote waterplas) heeft een nationaal tot internationaal belang voor vogels: naast talrijke broedvogels worden met name doortrekkende watervogels tijdens de winterperiode in grote aantallen geobserveerd. De nabijheid van de Schelde als trekroute draagt hier in belangrijke mate toe bij (Agentschap voor Natuur en Bos 2006).

Het Habitatrichtlijngebied langs de Schelde bestaat voornamelijk uit slikken en schorren, die belangrijk zijn voor diverse watervogels.

Op basis van de beschikbare gegevens en in toepassing van de ornithologische criteria uit o.m. de Omzendbrief EME/2006/01–RO/2006/02 en internationale richtlijnen, kunnen we een belangrijke impact van de geplande windturbines op beschermde gebieden in de omgeving (incl. het tijdelijke compensatiegebied Vlake van Zwijndrecht) niet uitsluiten. Er zijn indicaties van een mogelijke impact, vooral door aanvaring van overvliegende vogels (er is uitwisseling van vogels tussen de verschillende gebieden). De lokale trekroutes weergegeven in de beleidsondersteunende Vogelatlas (Geoloket AGIV Vlaanderen) zijn voor het betreffende gebied niet volledig.

Er zal eerst nader onderzoek noodzakelijk zijn om een advies inzake natuur (vogels/vleermuizen) op te maken, o.m. betreffende de lokale (dagelijkse) vliegbewegingen. Zonder bijkomend onderzoek verlenen we een voorlopig negatief advies.

Bovendien is het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) van mening dat plannen voor windturbines in het Linkerscheldeoevergebied moeten kaderen in een globale visie voor heel het gebied d.m.v. een planningsproces in overleg met alle betrokken instanties. Op die manier kunnen mogelijk cumulatieve effecten ook beter bepaald worden. Enkele jaren geleden werd zo'n visienota opgemaakt in kader van het Strategisch Plan van de haven op Linkeroever, maar door de veranderingen in het gebied, is er nood aan een actualisatie. Aan de hand van de meest recente gegevens (vogels, vleermuizen), de uiteindelijke kaart van 'ecologische infrastructuur' (strategisch plan), en in overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos en de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen, kan het INBO een nieuwe studie maken voor het hele Linkerscheldeoevergebied betreffende de bouw van windturbines. Meer informatie over de mogelijkheid van een (nieuw) planningsproces voor de inplanting van windturbines in het volledige Linkerscheldeoevergebied, kan u opvragen via dhr. Wim Buelens (Vlaams Energieagentschap), voorzitter van de Interdepartementale Windwerkgroep.

Hoogachtend,

Jurgen Tack,
Administrateur-generaal

Referenties:

Agentschap voor Natuur en Bos, 2006. Achtergrondnota Natuur Haven van Antwerpen. Agentschap voor Natuur en Bos – Aeolus – UA. Finale versie 30 maart 2006.

Spanoghe G., Gyselings R., Van den Bergh E., 2008. Monitoring van het Linkerscheldeoevergebied in uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement van 20 februari 2002: resultaten van het vijfde jaar. Bijlage 9.10 van het vijfde jaarverslag van de Beheerscommissie natuurcompensaties Linkerscheldeoevergebied. Rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. INBO.R.2008.14. Brussel.